

Masarykova univerzita v Brně

Filozofická fakulta

Katedra informačních studií a knihovnictví

MUNI
ARTS

INFORMAČNÍ PROCESY V PRÁCI ZAHRANIČNÍHO ZPRAVODAJE

Esej

ISKM29

Autor: Jan Plíšek
UČO: 100488
Typ studia: Kombinované
Ročník: 2. Ročník
Počet znaků: 3685

Brno 2020

Dostupnost informačních technologií globálního světa umožňuje získávat informace o událostech z druhého konce planety takřka v reálném čase. Není nutné již čekat na večerní zprávy nebo ranní tisk. Okřídlené tvrzení, že „*není nic staršího než včerejší noviny*“, by se dnes mělo parafrázovat na „*není nic staršího než dnešní televizní zprávy*“ (mysleno hlavní zpravodajské vysílání). Celý svět se zmenšil a elektronická média na pohled zrušila prostor a čas (McLuhan, 1991). Planeta se zmenšila do globální vesnice, kde je tvorba nebo sdílení informací všeobecně dostupnou službou. Dokonce se stává povinností. Každý člověk tak musí zpracovávat nepřeberné množství informací. Ne každý ale umí správné (a správně) informace vůbec vybírat. Informace přichází ze všech zdrojů a vyžaduje schopnosti vstřebávat je všemi smysly. Média se snaží o co nejširší záběr prezentovaných zpráv, aby uspokojila větší informační poptávku. Příjemci informací již nezvládají všechny přijaté informace korektně zpracovávat a třídit.

Na druhou stranu moderní informační technologie jsou efektivním nástrojem pro média, která o dění na Zemi informují. Agregace důležitých zpráv z bezpočtu událostí probíhá online a datová centra schopna pojmu neomezenou kapacitu dat se stávají informačním skladem pro zpravodajskou práci. Prozatím tuto práci dělají lidé, kteří se s dalším rozvojem technologií musí na novou situaci adaptovat. Neznamená to ale pouze osvojení si nových způsobů práce, ale zapojení všech stávajících. Sedláčková (2011) mluví o mediální konvergenci, což je lehce neurčitý pojem popisující pohyb mediálního obsahu skrze všemi dostupnými platformami, aby se neustále udržoval kontakt médií a jejich publika. Hlavní obor činnosti mediální organizace se tak přesouvá hlavně do technologického zázemí, kde se zprávy musí konvertovat do všech potřebných formátů pro všechny používané informační a zpravodajské platformy. Nároky na prvotní získání potencionálně zajímavé zprávy se opět díky technologiím snižují. Zpravodaj již nemusí fyzicky intenzivně obcházet místa a vyhledávat témata. Tato činnost se z větší části přesunula do virtuálního prostředí internetu, kam se přesunují také všechny informační zdroje. Jak ale uvádí t.č. zahraniční zpravodaj Českého rozhlasu v Londýně Jaromír Marek (2020), osobní kontakty budou vždy důležité, protože přístup k online databázím lze získat pouze zaplacením příslušných poplatků, ale osobní vztahy přinášejí zajímavější okolnosti nebo tipy. Ačkoliv se počty zahraničních zpravodajů z ekonomických důvodů snižují, nároky na jejich práci se nemění. Mění se jejich způsob práce a stávají se multiskill žurnalisty. Multimedializace nutí novináře zvyšovat si informační gramotnost také v oblasti hardwaru a musí vykonávat více činností, než bylo dříve zvykem (Raková, 2013). Musí zprávu vytvořit, natočit, zdokumentovat, uložit a dále předzpracovat pro použití centrálou. Technologie tedy nabízí větší spektrum možností jak a komu informaci doručit, ale větší počet platform vyžaduje také větší objem

času, který konvergenci a koordinaci musí žurnalista věnovat. Novinář musí koordinovat vyvažování všech aspektů této práce, aby na úkor jedné složky nebyla ochuzena druhá. Stává se tedy jakýmsi sebe-managerem (Sedláčková, 2011).

Obdobně je potřeba nahlížet na konzumenta informací. Každý čtenář novin, divák televizních zpráv, sledující Facebookových profilů, uživatel Twitteru nebo posluchač rozhlasu musí procházet vlastním procesem multiskillingu v oblasti informací. Každý, kdo s informacemi pracuje, musí být schopen rozpoznávat kvalitu informace a jejího zdroje, aby mu přinesla očekávaný užitek. Jedině tak bude mít lidská práce žurnalistů kýžený efekt.

MAREK, Jaromír, 2020. Informační procesy v práci zahraničního zpravodaje [online]. Brno/Londýn, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. IN: Youtube.com. [cit.12.11.2020]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=Q56kspJh4YI>

MCLUHAN, Marshall, 1991. *Jak rozumět médiím: Extenze člověka*. Praha , Odeon. [cit. 12.11.2020]. ISBN 80-207-0296-2.

RAKOVÁ, Eliška, 2013. Multimediální novinář: Případová studie užívání mobilních technologií redaktory zpravodajství ČT Brno [online]. Brno, Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. [cit. 12.11.2020]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/yt6px/>

SEDLÁČKOVÁ, Anna, 2011. *Multiskilling jako součást pracovních rutin zvláštních zahraničních zpravodajů* [online]. Brno, Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. [cit. 11.11.2020]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/jloa7/>